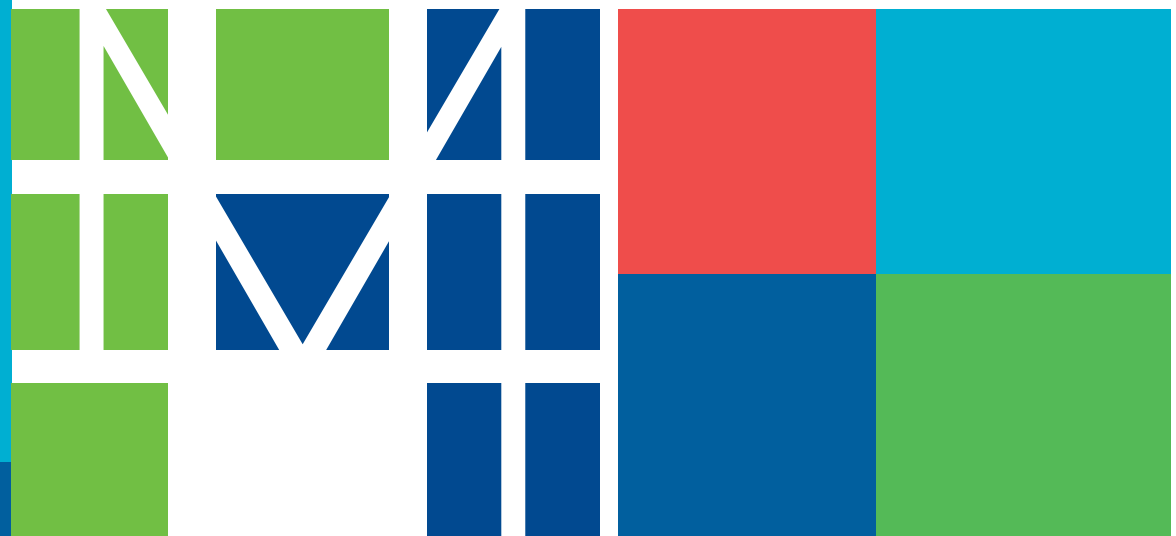


# GUVERNARE DEMOCRATICĂ ȘI PARTICIPARE COMUNITARĂ PRIN MEDIERE

Pentru informații de ultimă  
oră despre implementarea ROMED2,  
vă rugăm să vizitați  
<http://coe-romed.org>  
ori să ne scrieți pe adresa [romed@coe.int](mailto:romed@coe.int)



RON



[www.coe.int](http://www.coe.int)

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.



Funded  
by the European Union  
and the Council of Europe



Implemented  
by the Council of Europe

## DE LA ROMED LA ROMED2

**D**in 2011 până în 2013, Programul ROMED a pus bazele unei medieri de calitate în 22 de țări europene. Cu aproape 1300 de mediatori formați, Programul a asigurat ca medierea<sup>1</sup> între comunitățile rome<sup>2</sup> și instituțiile publice să fie făcută într-un mod echitabil, evitându-se capcanele și obstacolele relației complexe care poate exista între cele două părți. Această fază a programului este încă în desfășurare, având în vedere că noi țări se înscriu în program (Lituania), iar altele prelungesc implementarea pentru a răspunde cerințelor lor specifice (Bosnia și Herțegovina, România, Ucraina, etc.)

■ După primii doi ani de implementare a programului ROMED, au apărut noi întrebări din partea partenerilor Consiliului European și Uniunii Europene privind creșterea eficienței în implementarea organizațională și instituțională, și anume: cum este stimulată participarea democratică în cadrul comunităților? Cum ne putem asigura ca instituțiile publice să coopereze și să dovedească un interes activ în cadrul procesului? Și, cel mai important, cum putem întreprinde o mediere mai aprofundată pentru a obține schimbări reale și semnificative în viața de zi cu zi a comunităților?

■ Din aceste întrebări, cât și din bazele care au fost puse în prima fază a programului, s-a născut conceptul ROMED2, cu scopul de a aprofunda acțiunile în acele locuri unde medierea există deja, unde au fost formați mediatori prin programul ROMED, și unde există o mai mare probabilitate de a realiza schimbări prin participarea democratică a romilor.

## CINE ESTE ACTORUL PRINCIPAL AL ACESTUI PROCES?

**P**rograma ROMED2 a fost compusă de o echipă internațională de experți și a fost adaptată pentru a răspunde realităților și contextului specific din domeniu cu ajutorul echipelor de sprijin național ROMED2.

■ Programa conține, printre altele, module și resurse pentru instruire pe subiecte precum leadership, luarea deciziilor participatorii și inclusive, managementul conflictului, dezvoltarea competențelor interculturale și managementul diversității.

■ Un grup de instructori/facilitatori a fost format în vederea implementării Programei ROMED2.

■ Activitățile sunt conduse în fiecare țară de o echipă de sprijin național, compusă dintr-un coordonator național, punctul național de contact din faza precedentă, instructori/facilitatori, mediatori și experți, și sunt coordonate de către Consiliul European.

■ Ca element principal al procesului, ROMED2 plasează grupul comunitar de acțiune – adică pe cetățenii romi ei înșiși – prin aceasta mobilizând capacitatea lor de participare și solicitând, în același timp, capacitatea instituțiilor publice de a răspunde la această participare.

■ Grupul comunitar de acțiune este format de către cetățeni - locuitori ai comunității, bărbați și femei - care se implică treptat în procesul democratic al municipalității lor. Acest proces se traduce într-o posibilitate reală pentru ei de a exprima – într-un mod organizat, având în vedere

mijloacele aflate la dispoziția autorităților locale, dar și drepturile și datoriile lor de cetățeni – acele priorități pe care ei le consideră de primă urgență pentru a fi dezbătute printr-un dialog susținut cu autoritățile locale.

■ O atenție deosebită este acordată în cadrul acestui proces participării femeilor rome (de exemplu, în grupuri comunitare de acțiune, echipe naționale de sprijin dar și în rezultatele preconizate ale autonomizării în cadrul comunității).

■ ROMED2 folosește medierea, principiile unei bune guvernări, și necesită organizarea comunitară ca mijloc de a porni un proces de durată și echitabil pentru toți. O atenție deosebită trebuie să fie acordată participării femeilor și tinerilor, pentru a se asigura că prioritățile specifice ale acestor grupuri sunt luate în considerare în cadrul procesului.

## UNDE ESTE IMPLEMENTAT?

**I**n acest moment implementarea ROMED2 se desfășoară în zece țări: Belgia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Grecia, Italia, Portugalia, „fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei”, Republica Slovacă, România și Ungaria. În fiecare țară, în medie cinci sau șase municipalități au fost selecționate pentru implementare.

■ Una dintre principalele dificultăți din prima fază ROMED a fost gradul implementării, care nu permitea acțiuni mai aprofundate sau o mediere mai adaptată contextelor locale; ROMED2 este conceput pentru a depăși acest neajuns.

■ În cinci din cele zece țări unde se desfășoară programul (Bulgaria, Italia, Republica Slovacă, România și Ungaria), ROMED2 este implementat în același timp cu Programul ROMACT, acesta din urmă reprezentând o nouă inițiativă comună a Consiliului European și Uniunii Europene, ce caută să ofere formarea necesară pentru autoritățile publice în domeniul participării democratice a romilor. Pentru mai multe informații despre ROMACT, vă rugăm să vizitați [www.coe-romact.org](http://www.coe-romact.org).

## CÂND SE IMPLEMENTEAZĂ?

**I**mplementarea ROMED2 se desfășoară în zece țări: Belgia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Grecia, Italia, Portugalia, „fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei”, Republica Slovacă, România și Ungaria.

■ Deși procesul ar trebui să urmeze în general aceleași etape în toate municipalitățile selectate, ROMED2 se adaptează diversității contextelor și necesităților, permițând o maximă flexibilitate în ordinea și cronologia acestor etape. Cu toate că o implementare eficientă este prevăzută până în martie 2015, scopul ROMED2 este să înceapă un proces durabil care să continue mult după această dată.

■ Este adevărat, acest proces e de durată, complex și necesită resurse: pe de o parte, timp și o implicare personală din partea cetățenilor care fac parte din grupul comunitar de acțiune, pe de alta, conștientizare și cooperare din partea instituțiilor publice. Numai prin aceste „mici victorii”, reciproc avantajoase, obținute în mod progresiv, ROMED2 poate asigura creerea unui astfel de context. Aceasta va conduce negreșit către relații mai bune între comunitățile rome și autoritățile locale, către un respect de sine mai ridicat pentru romi prin transformarea în cetățeni cu drepturi depline în societate și, în definitiv, către o viață și o guvernare mai bune pentru toată lumea.

1. Recomandarea CM/Rec(2012)9 a Comitetului de Miniștri către statele membre, privind medierea ca unealtă eficientă de promovare a respectului pentru drepturile omului și a includerii sociale a romilor

2. Termenul „rom”, folosit la Consiliul European, se referă la romi, sinti și kale, și grupurile înrudite din Europa, inclusiv nomazii și grupurile estice (Dom și Lom), și acoperă marea diversitate a grupurilor în cauză, inclusiv persoanele care se identifică drept „țigani”